

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilu – Hakuvaiheen arviointi ja pisteytys

Kuvaus arvioinnin toteutuksesta

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun vuosina 2026–2033. Kokeilun tarkoituksena on selvittää, miten järjestämislupien laajentamisella ja neuvottelumenettelyyn perustuvalla toiminnanohjauksella voidaan vahvistaa ammatillisen koulutuksen laatua, vaikuttavuutta ja saavutettavuutta (laki 1077/2024, 1 §). Kokeilun tavoitteena on myös lisätä koulutuksen järjestäjän, hallinnon ja alueen välistä vuoropuhelua ja mahdollistaa yhteisen tilannekuvan luominen. Lisäksi kokeilun avulla kevennetään järjestämislupasäättelyä siten, että se vähentäisi koulutuksen järjestäjien ja opetushallinnon normitaakkaa ja hallinnollista työtä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2025.)

Kokeiluun hakeminen

Toiminnanohjauksen kokeiluun saivat hakea ne koulutuksen järjestäjät, joilla oli voimassa oleva ammatillisen koulutuksen järjestämislupa lain 531/2017 mukaisesti. Hakuaika kokeiluun oli 31.1.–28.3.2025. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastasi haun käytännön toteutuksesta.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi hakemukset ja pisteytti hakijat niiden perusteella. Arvioinnin ja pisteytyksen perusteena käytettiin toiminnanohjauksen kokeilusta annetun lain (1077/2024) 8 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, joiden mukaan kokeilulupa voidaan myöntää hakijalle, jolla on kokeilun tavoitteet huomioiden

- riittävät perustelut kokeiluun hakeutumiselle
- mahdollisuudet muuttaa ja uudistaa toimintaansa
- toiminnalliset edellytykset tutkintojen ja koulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen
- riittävä yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa koulutuksen järjestäjän ensisijaisella toiminta-alueella
- riittävät laadunhallintamenettelyt.

Karvissa laadittiin näiden edellytysten pohjalta hakulomake (liite 1), jolla koulutuksen järjestäjät hakivat kokeiluun. Hakulomake koostui viidestä osa-alueesta ja sisälsi yhteensä 16 kysymystä. Osa-alueiden 1–4 kysymyksiin hakijat vastasivat itse. Osa-alueessa 5 hyödynnettiin lisäksi rekistereistä saatavaa tietoa. Osa-alueiden painoarvot kokonaispisteistä vaihtelivat 3 ja 50 prosentin välillä. Hakemuksen enimmäispistemäärä oli 100 pistettä.

Hakulomakkeella selvitettyjen myöntämisedellytysten lisäksi koulutuksen järjestäjillä tuli olla taloudelliset edellytykset tutkintojen ja koulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen (laki 1077/2024, 8§). Ennen hakuajan käynnistymistä Karvi pyysi Opetushallitukselta asiantuntija-arvion kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien taloudellisista toimintaedellytyksistä. Arvion mukaan koulutuksen järjestäjien taloudelliset toimintaedellytykset koulutuksen tämänhetkiseen järjestämiseen ovat vähintäänkin tyydyttävät ja näin ollen riittävät kokeiluun osallistumiseen.

Arviointiryhmä

Hakemusten arvioinnin ja pisteytyksen toteutti Karvin asiantuntijoista ja ulkopuolisista asiantuntijoista koostuva Karvin johtajan nimittämä arviointiryhmä. Arviointiryhmään kuuluivat:

- Pekka Auvinen, ex- vararehtori (eläkkeellä), Karelia-ammattikorkeakoulu
- Riina Nousiainen, asiantuntija, STTK
- Suvi Pulkkinen, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari
- Jani Goman, arviointineuvos, Karvi
- Mirella Harri, johtava arviointiasiantuntija, Karvi
- Raisa Hievanen, arviointiasiantuntija, Karvi.

Kokoonpanossa varmistettiin, että ryhmällä oli asiantuntemusta koulutuksen johtamisesta, laadunhallinnasta ja arvioinnista, sekä työ- ja elinkeinoelämästä ja koulutuksen ja työelämän yhteistyöstä. Arviointiryhmän riippumattomuus varmistettiin selvittämällä, ettei jäsenillä ollut sellaista esteellisyyttä, joka voisi vaarantaa arvioinnin ja pisteytyksen riippumattomuuden ja luotettavuuden. Esteellisyysskysymyksissä noudatettiin hallintolain säädöksiä esteellisyydestä (laki 434/2003). Perusteina käytettiin mm. seuraavia ehtoja:

- Jäsenillä ei saa olla esteellisyyden aiheuttavia sidonnaisuuksia niihin organisaatioihin, joiden hakemuksia he arvioivat.
- Jäsenet eivät toimi tällä hetkellä sellaisissa tehtävissä, työsuhteissa, toimielimissä tai työryhmissä, jotka vaarantaisivat arvioinnin riippumattomuutta.
- Jäsenillä ei saa olla taloudellisia intressejä arvioitavien hakijaorganisaatioiden suhteen.

Arvioinnin ja pisteytyksen toteutus

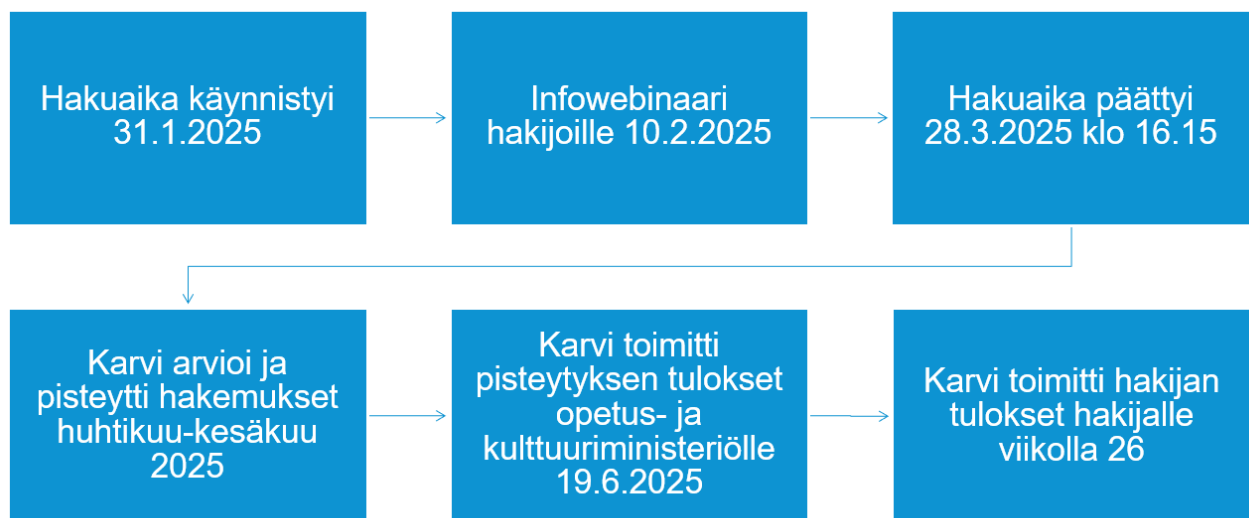
Arviointiryhmä arvioi ja pisteytti koulutuksen järjestäjien hakemukset Karvin laatimia arviointikriteereitä (liite 2) käyttäen. Kullekin osa-alueelle laskettiin kokonaispisteet määriteltyjen painoarvojen perusteella (liite 3). Ennen arviointityön aloittamista Karvin asiantuntijat perehdyttivät arviointiryhmän tehtäväänsä sekä arviointikriteereihin. Ryhmä kävi yhteistä keskustelua kriteerien soveltamisesta arvioinnissa. Lisäksi ryhmän kanssa käsiteltiin arvioinnin eettisiä periaatteita, kuten tasapuolisuuden ja objektiivisuuden velvoitetta sekä sitä, että arvioinnin tulee perustua yksinomaan hakemukseen ja sen arviointiin määriteltyjen kriteerien mukaisesti. Lisäksi ryhmä sopi käytännön työskentelystä ja aikataulusta. Tekoälyn hyödyntäminen arvioinnin toteutuksessa oli kiellettyä. Arviointikriteerien toimivuus testattiin ja varmistettiin ennen varsinaisen arviointityön aloittamista.

Arvioinnin luotettavuuden varmistamiseksi vastaukset arvioitiin kahden arvioijan toimesta, joista toinen oli aina Karvin asiantuntija. Arvioijaparin tuli päästä yksimielisyyteen annettavista pisteistä arviointikriteereihin perustuen. Mikäli yksimielisyyteen ei päästy, arviointiin osallistui myös kolmas arvioija, joka oli aina Karvin asiantuntija. Arvioinnin laadun ja arviointikriteerien yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi Karvi toteutti lisäksi satunnaisia tarkistuksia, joilla varmistettiin pisteytyksen ja kriteerien käytön johdonmukaisuutta.

Hakemusten arvioinnin aikataulu

Hakemusten arviointi toteutettiin huhti-kesäkuun 2025 välisenä aikana. Hakuvaiheen tarkempi aikataulu on kuvattu oheisessa kuviossa.

Syksyllä 2025 opetus- ja kulttuuriministeriö kuulee koulutuksen järjestäjiä pisteytyksestä ja tekee päätökset enintään 40 kokeiluun valittavasta koulutuksen järjestäjästä pisteytyksen pohjalta, huomioiden myös muut toiminnanohjauksen laissa (laki 1077/2024, 9 §) säädetyt ehdot.

Lähteet

Laki 531/2017. Laki ammatillisesta koulutuksesta.

Laki 1077/2024. Laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2025. Haku ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun.
Hakukirje 31.1.2025.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki
☎ +358 29 533 5500

Nationella centret för utbildningsutvärdering
PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors
✉ kirjaamo@karvi.fi

Finnish Education Evaluation Centre
P.O. Box 380 (Hakaniemenranta 6)
FI-00531 HELSINKI
karvi.fi

LIITE 1. Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun hakulomake

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Saate

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun tavoitteena on lisätä koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksia vastata joustavammin, nopeammin ja osuvammin toiminta-alueensa osaamis- ja koulutustarpeisiin. Tavoitteena on parantaa koulutuksen ja työelämän välistä kohtaantoa sekä edistää osaavan työvoiman tarjontaa ja työllisyyttä alueilla.

Kokeiluun valittavien koulutuksen järjestäjien järjestämisluvut korvataan määrääjäksi kokeiluluvilla. Kokeiluluvan saaneet koulutuksen järjestäjät voivat järjestää pääsääntöisesti kaikkia ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja ja koulutusta, mukaan lukien englanninkielistä koulutusta, laajennettua oppisopimuskoulutusta, vankilaopetusta ja työvoimakoulutusta.

Keskeinen tavoite kokeilussa on tiivistää koulutuksen järjestäjien ja alueellisten toimijoiden – kuten työ- ja elinkeinoelämän, TE-palvelualueiden, ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen – välistä yhteistyötä. Koulutuksen järjestäjien tehtävänä on yhdessä näiden toimijoiden kanssa arvioida ja ennakoida alueellisia osaamis- ja koulutustarpeita sekä laatia esitys koulutuksen laadun ja vaikuttavuuden strategisista tavoitteista opetus- ja kulttuuriministeriölle. Ministeriö tuo neuvotteluihin kansallisia tavoitteita, ja yhteisesti sovitut tavoitteet ja toimenpiteet kirjataan koulutuksen järjestäjän ja ministeriön väliseen sopimukseen, joka laaditaan nelivuotiseksi strategiakaudeksi. Tavoitteiden toteutumista seurataan kokeilun aikana.

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen tavoitteena on vahvistaa koulutuksen laatua, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Ammatillisen koulutuksen **laadulla** tarkoitetaan koulutuksen kykyä vastata koulutukselle asetettuihin tavoitteisiin sekä opiskelijoiden ja työelämän tarpeisiin. Keskeistä on, että tutkinto- ja koulutustarjonta sekä opetus ja ohjaus suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ne tukevat näihin tavoitteisiin ja tarpeisiin vastaamista. Laadukkaassa koulutuksessa varmistetaan riittävä ja tarkoituksenmukainen opetus ja ohjaus turvallisissa ja ajanmukaisissa oppimisympäristöissä, jotta opiskelijat saavuttavat henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassaan asetetut tavoitteet ja osaamisen. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta laadukas koulutus tarjoaa mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen työelämän ja uran eri vaiheissa, vastaten näin myös työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.

Tuloksellisuus tarkoittaa, että opiskelijat saavuttavat osaamistavoitteet, valmistuvat, työllistyvät tai siirtyvät jatko-opintoihin, ja että koulutus tuottaa opiskelijoille valmiuksia osaamisen jatkuvaan kehittämiseen.

Vaikuttava koulutus tuottaa osaavaa työvoimaa ja kehittää työelämässä olevien osaamista sekä edistää yhteistyötä alueen työelämän ja sidosryhmien kanssa vahvistaen alueen elinvoimaa. Se tukee työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä työllisyyden parantamista alueella. Tutkintojen ja koulutuksen tarjonta vastaa alueiden ja yhteiskunnan nykyisiin ja tuleviin osaamis- ja koulutustarpeisiin edistämällä samalla työllisyyttä, hyvinvointia, kilpailukykyä ja kestävää kehitystä. Koulutuksen laadun, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden edellytyksenä ovat myös koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus, jotka tarkoittavat, että tutkinto- ja koulutustarjonta on riittävää, oikein kohdennettua ja joustavasti saavutettavissa suhteessa työelämän, yksilöiden ja alueiden tarpeisiin.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki
☎ +358 29 533 5500

Nationella centret för utbildningsutvärdering
PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors
✉ kirjaamo@karvi.fi

Finnish Education Evaluation Centre
P.O. Box 380 (Hakaniemenranta 6)
FI-00531 HELSINKI
karvi.fi

Hakemuksen täyttäminen

Hakulomakkeen kysymykset ovat jaettu viidelle eri sivulle. Ensimmäisellä sivulla hakijaa pyydetään täyttämään hakijan perustiedot sekä ilmoittamaan yhteyshenkilön yhteystiedot hakemukseen tarvittavien mahdollisten lisätietojen osalta. Muut kysymykset pohjautuvat kokeilulaissa säädettyihin myöntämisedellytyksiin, joiden avulla arvioidaan hakijan soveltuvuutta toiminnanohjauksen kokeiluun.

Kysymykset ovat jaettu neljään eri osioon. Jokaisen osion alussa on lyhyt kuvaus, jossa kerrotaan tiiviisti sen sisällöstä ja siitä, mitä osa-alueessa arvioidaan. Kuvauksissa kerrotaan myös osa-alueiden painoarvot. Kaikissa kysymyksissä maksimimerkkimäärää on rajoitettu. Maksimimerkkimäärä sisältää myös välilyönnit. Maksimimerkkimäärä on ilmoitettu kunkin kysymyksen kohdalla.

Varmistakaa, että vastauksenne **mahtuu verkkolomakkeen vastauslaatikkoon merkkimäärän rajoissa**. Tämä on tärkeä varmistaa erityisesti, jos kirjoitatte vastauksen ensin Wordissä ja kopioitte sen sieltä verkkolomakkeelle. Webropol ei ilmoita liian pitkistä vastauksista vaan ainoastaan katkaisee sen merkkimäärän tultua täyteen. Pisteytyksessä käytetään ensi sijassa Webropoliin tallennettuja hakemuksia. Kirjoittakaa vastauksenne sille varattuun vastauslaatikkoon siten, että se sisältää kaikki tarvittavat tiedot itsenäisesti. Toisin sanoen **vastauksessa ei tule viitata pelkästään muihin hakemuksen osiin, niissä annettuihin vastauksiin tai ulkoisiin verkkolinkkeihin tai asiakirjoihin**. Jos viittaatte ulkopuolisiin lähteisiin, niiden sisältö tulee kuvata tiiviisti vastauslaatikossa.

Kun täytätte hakemusta, voitte halutessanne pitää taukoa painamalla hakemuksen alalaidassa painiketta ”Tallenna ja jatka myöhemmin”. Kopioikaa ruudulla oleva linkki ja/tai lähettäkää se edelleen sähköpostiinne, jotta voitte jatkaa hakemuksen täyttämistä samasta kohdasta myöhemmin.

Kun olette täyttäneet hakemuksen osiot, tallentakaa lopullinen vastauksenne painamalla hakemuksen lopussa ”**Lähetä**” -painiketta. Lähettämisen jälkeen voitte tulostaa tai ladata vastaukset omaan käyttöönne.

Hakulomakkeen täyttöohjeisiin tutustuminen *

() Olen tutustunut hakulomakkeen täyttöohjeisiin

Hakemuksen toimittaminen opetus- ja kulttuuriministeriöön

Täytetty hakulomake tulee lähettää allekirjoitettuna ja mahdollisine liitteineen opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon **osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi**. Hakemusten tulee olla perillä ministeriössä **viimeistään perjantaihin 28.3.2025 klo 16.15 mennessä**.

Ennen allekirjoitetun hakemuksen toimittamista hakijan tulee varmistaa, että **jokaiseen ministeriön kirjaamoon toimitettavaan hakemusasiakirjaan (hakulomake ja mahdolliset liitteet) on tehty selkeästi merkintä ”Ei-julkinen ennen 28.3.2025 klo 16.15”**.

Hakemuksen liitteitä ovat:

- asiakirja, josta ilmenee hakijan organisaation päättävän elimen päätös kokeiluluvan hakemisesta (esim. koulutuksen järjestäjän ko. päättävän elimen kokouksen lainvoimainen pöytäkirjanote)
- asiakirja, josta ilmenee hakemuksen hyväksyjän päätösvalta/allekirjoitusoikeus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki
☎ +358 29 533 5500

Nationella centret för utbildningsutvärdering
PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors
✉ kirjaamo@karvi.fi

Finnish Education Evaluation Centre
P.O. Box 380 (Hakaniemenranta 6)
FI-00531 HELSINKI
karvi.fi

Hakijan tulee huomioida tietosuojalainsäädäntö sekä hakemuksen että liitteiden osalta.

Hakemukset käsitellään ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun haku- ja valintaprosessissa käsiteltäviä henkilötietoja koskevan tietosuojailmoituksen mukaisesti. Tietosuojailmoitus luettavissa: <https://okm.fi/tietosuoja-ja-henkilötietojen-kasittely>

() Hyväksyn henkilötietojeni käsittelyn tietosuojailmoituksen mukaisesti

Hakijan perustiedot *

Koulutuksen järjestäjän nimi

Y-tunnus

Koulutuksen järjestäjän omistaja/ylläpitäjätahot

Koulutuksen järjestäjän kotipaikka

Päätoimipiste ja paikkakunnat, joilla kokeiluluvan mukaista ammatillista koulutusta on tarkoitus toteuttaa

Yhteyshenkilö hakemukseen liittyvien mahdollisten lisätietojen osalta *

Yhteyshenkilön nimi

Yhteyshenkilön asema organisaatiossa

Yhteyshenkilön puhelinnumero

Yhteyshenkilön sähköposti

1) Perustelut kokeiluun hakeutumiselle (myöntämisedellytys 1)

Osa-alueessa arvioidaan, kuinka hyvin hakija tunnistaa ja analysoi toimintaympäristönsä muutoksia ja kehityssuuntia sekä näiden vaikutuksia ammatillisiin osaamistarpeisiin ja koulutuskysyntään. Näyttöjen kautta arvioidaan hakijan perustelujen vakuuttavuutta. Arvioinnin kohteena on myös se, miten toiminnanohjauksen kokeiluun osallistuminen parantaisi hakijan toimintaympäristön tarpeisiin vastaamista nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Osa-alueen painoarvo on 13 %.

1. Perustelut kokeiluun hakeutumiselle (myöntämisedellytys 1)

Miksi haette toiminnanohjauksen kokeiluun? Perustelkaa seuraavista näkökulmista.

Huom: Hakijan vastaus voi keskittyä järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen tai -alueisiin tai valtakunnallisiin tarpeisiin riippuen siitä, kumpi on hakijan toiminnan kannalta merkityksellisempi näkökulma.

1.1 Kuvatkaa järjestämisluvassanne määritellyn ensisijaisen toiminta-alueenne tai -alueidenne muutoksia, kehityssuuntia ja muita tekijöitä (esim. työllisyys ja talous, työmarkkinat ja toimialat sekä sosiaaliset tekijät, kuten väestörakenne), jotka keskeisesti heijastuvat osaamistarpeisiin ja koulutuskysyntään. Millaisia vaikutuksia näillä muutoksilla, kehityssuunnilla ja tekijöillä on ammatillisiin osaamistarpeisiin ja koulutuskysyntään ensisijaisella toiminta-alueellanne tai -alueillanne?

Jos toimintanne on erityisesti suuntautunut valtakunnallisiin koulutustarpeisiin erikoistuneen osaamisen, kuten valtakunnallisesti harvemmin järjestettävien tutkintojen tai osaamisalojen vuoksi, voitte tarkastella

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki
☎ +358 29 533 5500

Nationella centret för utbildningsutvärdering
PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors
✉ kirjaamo@karvi.fi

Finnish Education Evaluation Centre
P.O. Box 380 (Hakaniemenranta 6)
FI-00531 HELSINKI
karvi.fi

näitä vaikutuksia valtakunnallisella tasolla kyseisen erikoistuneen osaamisen osalta. Mainitkaa tällöin, mitä erikoistunut osaaminen kohdallanne on.

Esittäkää myös keskeisiä näyttöjä näistä osaamistarpeista ja koulutuskysynnästä ja perustelkaa ne. Näytöjä voivat olla esim. Vipusen raportit, työ- ja elinkeinoministeriön työvoimabarometrit tai muu alueella tuotettu tai järjestäjän tuottama relevantti näyttö. Huom: Kirjatkaa tähän näytön nimi ja mahdollinen verkko-osoite. Varmistakaa tällöin, että verkkolinkit toimivat. Varsinaisia dokumentteja ei liitetä hakemukseen. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 9000. *

1.2 Perustelkaa miten toiminnanohjauksen kokeiluun osallistuminen parantaisi ensisijaisen toiminta-alueenne tarpeisiin vastaamista nykyiseen tilanteeseen verrattuna?

Jos toimintanne on erityisesti suuntautunut valtakunnallisiin koulutustarpeisiin erikoistuneen osaamisen, kuten valtakunnallisesti harvemmin järjestettävien tutkintojen tai osaamisalojen vuoksi, voitte tarkastella näitä vaikutuksia valtakunnallisella tasolla kyseisen erikoistuneen osaamisen osalta. Mainitkaa tällöin, mitä erikoistunut osaaminen kohdallanne on. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 6500. *

2) Koulutuksen järjestämisedellytykset ja kyky uudistaa toimintaa (myöntämisedellytykset 2 ja 3)

Osa-alueessa arvioidaan hakijan toiminnallisia edellytyksiä tutkintojen ja koulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen sekä kykyä kehittää ja uudistaa toimintaansa kokeilun tavoitteiden mukaisesti. Arvioinnin kohteena on se, miten kokeiluun osallistuminen parantaisi hakijan toteuttaman koulutuksen laatua, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Lisäksi arvioidaan tekijöitä, jotka organisaatiossa tukevat toiminnan kehittämistä kokeilun tavoitteiden mukaisesti. Näyttöjen kautta arvioidaan hakijan perustelujen vakuuttavuutta. Arviointi kattaa hakijan valmiudet varmistaa henkilöstön riittävyys, osaaminen, kelpoisuus ja muutoksiin sopeutuminen tilanteissa, joissa hakija kehittää tai uudistaa tutkinto- ja koulutustarjontansa kokeilun aikana. Samalla arvioidaan, miten hakija turvaa opiskelijoiden oikeuden opetukseen ja ohjaukseen, aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen sekä oppimisympäristöjen, tilojen ja välineiden riittävyyden, terveellisuuden, turvallisuuden ja ajanmukaisuuden näissä tilanteissa. Osa-alueen painoarvo on 50 %. Kysymys 2.7 arvioidaan osana osa-aluetta 5 (määrälliset indikaattorit).

2. Koulutuksen järjestämisedellytykset ja kyky uudistaa toimintaa (myöntämisedellytykset 2 ja 3)

2.1 Perustelkaa, miten järjestämänne ammatillisen koulutuksen laatu, tuloksellisuus ja vaikuttavuus paransivat kokeiluun osallistumisen kautta. Vastatkaa niiden osalta, joita järjestätte.

Valitkaa, mistä näkökulmasta vastaatte (valitkaa yksi tai molemmat):

☐ Oppivelvollisten koulutus

☐ Jatkuva oppiminen

Oppivelvollisten koulutus (Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 6500) *

Jatkuva oppiminen (Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 6500) *

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki
☎ +358 29 533 5500

Nationella centret för utbildningsutvärdering
PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors
✉ kirjaamo@karvi.fi

Finnish Education Evaluation Centre
P.O. Box 380 (Hakaniemenranta 6)
FI-00531 HELSINKI
karvi.fi

2.2 Mitkä tekijät (prosessit ja toimintatavat) organisaatiossanne keskeisesti tukevat toimintanne kehittämistä tai uudistamista kokeilun tavoitteiden mukaisesti? Perustelkaa vastauksenne ja esittäkää keskeisiä näyttöjä perustelujenne tueksi. Huom: kirjatkaa näytön nimi ja mahdollinen verkko-osoite. Varmistakaa tällöin, että verkkolinkit toimivat. Varsinaisia dokumentteja ei liitetä hakemukseen. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 9000. *

2.3 Miten varmistatte henkilöstönne riittävyyden, osaamisen, kelpoisuuden sekä valmiuden muutoksiin tilanteissa, joissa kehittäte tai uudistatte tutkinto- ja koulutustarjontaanne kokeilun aikana? Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 6500. *

2.4 Miten varmistatte, että koulutuksen järjestämiseen käyttämänne oppimisympäristöt, tilat ja välineet ovat riittäviä, terveellisiä, turvallisia ja ajanmukaisia tilanteissa, joissa kehittäte tai uudistatte tutkinto- ja koulutustarjontaanne kokeilun aikana? Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

2.5 Miten varmistatte opiskelijoiden oikeuden opetukseen ja ohjaukseen kokeilun aikana tilanteissa, joissa kehittäte tai uudistatte tutkinto- ja koulutustarjontaanne? Antakaa konkreettisia esimerkkejä varmistamisen tavoista. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

2.6 Miten varmistatte opiskelijoiden aiemmin hankkiman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kokeilun aikana tilanteissa, joissa kehittäte tai uudistatte tutkinto- ja koulutustarjontaanne? Antakaa konkreettisia esimerkkejä varmistamisen tavoista. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

2.7 Opetushenkilöstö ja kelpoisuudet

Mitä tutkintoja järjestätte lukuvuonna 2024–2025? *

- ☐ Ammatillisia perustutkintoja
- ☐ Ammatti- ja/tai erikoisammattitutkintoja
- ☐ Molempia

Valittu **Ammatillisia perustutkintoja** tai **Molempia**:

Kuinka moni työntekijänne antaa opetusta ammatillisissa ja yhteisissä tutkinnon osissa lukuvuonna 2024–2025? Ilmoittakaa yhteensä kaikkien järjestämienne tutkintojen osalta (lukumäärä):

Kuinka monella näistä työntekijöistä on asetuksen (986/1998) mukainen opettajan kelpoisuus antaa kyseistä opetusta? Ilmoittakaa yhteensä kaikkien järjestämienne tutkintojen osalta (lukumäärä):

Valittu **Ammatti- ja/tai erikoisammattitutkintoja**:

Kuinka moni työntekijänne antaa opetusta ammatillisissa tutkinnon osissa lukuvuonna 2024–2025? Ilmoittakaa yhteensä kaikkien järjestämienne tutkintojen osalta (lukumäärä):

Kuinka monella näistä työntekijöistä on asetuksen (986/1998) mukainen opettajan kelpoisuus antaa kyseistä opetusta? Ilmoittakaa yhteensä kaikkien järjestämienne tutkintojen osalta (lukumäärä):

3) Riittävä yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa hakijan toiminta-alueella (myöntämisedellytys 4)

Osa-alueessa arvioidaan hakijan yhteistyötä alueensa työ- ja elinkeinoelämän kanssa sekä kykyä vastata toimintaympäristönsä tarpeisiin. Arvioinnin kohteena on se, miten ja millaisilla toimintatavoilla hakija ennakoii osaamis- ja koulutustarpeita ja tekee ratkaisuja koulutuksen suuntaamisesta. Osa-alueessa arvioidaan myös hakijan kykyä rakentaa toimivia ja tarkoituksenmukaisia yhteistyömalleja kokeilun aikana, erityisesti tilanteissa, joissa tutkinto- ja koulutustarjontaa kehitetään tai uudistetaan. Esitettyjen esimerkkien kautta arvioidaan sitä, miten hakija on konkreettisesti kehittänyt tai uudistanut tutkinto- ja koulutustarjontaansa vastataksseen entistä paremmin työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Osa-alueen painoarvo on 17 %.

3. Riittävä yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa hakijan toiminta-alueella (myöntämisedellytys 4)

Vastatkaa kysymyksiin 3.1–3.3 järjestämisluvassanne määritellyn ensisijaisen toiminta-alueenne tai -alueidenne näkökulmasta. Jos toimintanne on erityisesti suuntautunut valtakunnallisiin koulutustarpeisiin erikoistuneen osaamisen, kuten harvinaisempien tutkintojen tai osaamisalojen vuoksi, voitte vastata tästä näkökulmasta. Hakijan vastaus voi siis keskittyä ensisijaiseen toiminta-alueeseen tai valtakunnallisiin tarpeisiin riippuen siitä, kumpi on hakijan toiminnan kannalta merkityksellisempi näkökulma.

3.1 Kuvatkaa, miten ja millaisia toimintatapoja käyttäen ennakoitte toimintaympäristönne osaamis- ja koulutustarpeita ja teette valintoja ja ratkaisuja tutkinto- ja koulutustarjonnan suuntaamisesta työelämän tarpeisiin. Perustelkaa, miksi olette päätyneet näihin toimintatapoihin. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 6500. *

3.2 Antakaa havainnollisia esimerkkejä siitä, miten olette kehittäneet tai uudistaneet tutkinto- ja koulutustarjontaanne, jotta se vastaisi paremmin toimintaympäristönne työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

3.3 Miten ja millaisilla toimintatavoilla varmistaisitte toimivan yhteistyön työ- ja elinkeinoelämän, työvoimaviranomaisten, muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa vastataksenne paremmin toimintaympäristönne osaamis- ja koulutustarpeisiin kokeilun aikana? Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 6500. *

4) Riittävät laadunhallintamenettelyt (myöntämisedellytys 5)

Osa-alueessa arvioidaan hakijan laadunhallintamenettelyjä, jotka tukevat koulutuksen laatua, vaikuttavuutta ja kokeilun tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnin kohteena on se, miten hakija varmistaa opetuksen ja ohjauksen laatua, jotta opiskelijat saavuttavat henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteeksi asetetun osaamisen. Lisäksi arvioidaan, miten hakija varmistaa osana laadunhallintaansa tutkinto- ja koulutustarjonnan vastaavuuden työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Osa-alueessa tarkastellaan myös hakijan kykyä kehittää laadunhallintaa erityisesti tilanteissa, joissa tutkinto- ja koulutustarjontaa uudistetaan kokeilun tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi arvioidaan, miten hakija hyödyntää erilaisia tietoja ja tietovarantoja laadun varmistamisessa ja kehittämisessä. Osa-alueen painoarvo on 17 %.

4. Riittävät laadunhallintamenettelyt (myöntämisedellytys 5)

4.1 Miten nykyisellään varmistatte osana laadunhallintaanne opetuksen ja ohjauksen laadun ja sen, että opiskelijat saavuttavat henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteeksi asetetun osaamisen? Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

4.2 Miten nykyisellään varmistatte osana laadunhallintaanne, että käytössänne olevat toimintatavat, joilla pyritte vastaamaan työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin, ovat tarkoituksenmukaisia ja tukevat tutkinto- ja koulutustarjonnan suuntaamista? Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

4.3 Kuvatkaa, mitä tietoja nykyisellään hyödynnätte laadunhallinnassanne (kansalliset tietovarannot, itse tuottamanne tieto). Perustelkaa, miksi käytätte juuri näitä tietoja, ja kuvatkaa, miten käytätte niitä laadun varmistamisessa ja kehittämisessä. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

4.4 Miten kehittäisitte laadunhallintaanne suhteessa toiminnanohjauksen kokeilun tavoitteisiin, erityisesti tilanteessa, jossa kehittäte tai uudistatte tutkinto- ja koulutustarjontaanne? Perustelkaa vastauksenne. Vastauksen enimmäismerkkimäärä on 4500. *

5) Määrälliset indikaattorit

Osana hakijan toiminnallisia edellytyksiä tarkastellaan myös rekistereistä suoraan saatavia sijoittumistietoja työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen osalta.

Lisäksi tarkastellaan kelpoisten opettajien osuutta ammatillisissa ja yhteisissä tutkinnon osissa opetusta antavista työntekijöistä hakijoiden ilmoittamien tietojen perusteella (kysymys 2.7).

Osa-alueen painoarvo on 3 %. **Tähän osa-alueeseen ei ole omia kysymyksiä**, vaan tiedot saadaan suoraan rekistereistä ja kysymyksen 2.7 perusteella.

LIITE 2. Hakemusten arviointikriteerit

4 pistettä	3 pistettä	2 pistettä	1 pistettä	0 pistettä
Kysymyksen teemojen tarkastelu selkeää, kattavaa ja analyttistä.	Kysymyksen teemojen tarkastelu selkeää ja kattavaa.	Kysymyksen teemojen tarkastelu selkeää, mutta ei kaikilta osin kattavaa.	Kysymyksen teemojen tarkastelu epäselvää tai puutteellista.	Vastaus puuttuu
Näytöt tai esimerkit erityisen relevantteja, havainnollisia ja vakuuttavia.	Näytöt tai esimerkit relevantteja.	Näytöt tai esimerkit osin relevantteja.	Näytöt tai esimerkit epäolennaisia tai puutteellisia.	
Perustelut johdonmukaisia, kattavia ja vakuuttavia.	Perustelut johdonmukaisia ja kattavia.	Perustelut osin johdonmukaisia, eivätkä kaikilta osin kattavia.	Perustelut epäjohdonmukaisia tai suppeita.	
Osoittaa realistista, monipuolista ja syvälistä ymmärrystä kokeilun tavoitteista ja/tai kysymyksen teemasta.	Osoittaa realistista ja monipuolista ymmärrystä kokeilun tavoitteista ja/tai kysymyksen teemasta.	Osoittaa ymmärrystä kokeilun tavoitteista ja/tai kysymyksen teemasta.	Osoittaa heikkoa ymmärrystä kokeilun tavoitteista ja/tai kysymyksen teemasta tai ymmärrystä ei voida päätellä.	
Osoittaa erinomaisia toimintaedellytyksiä vastata kokeilun tavoitteisiin.	Osoittaa hyviä toimintaedellytyksiä vastata kokeilun tavoitteisiin.	Osoittaa tyydyttäviä toimintaedellytyksiä vastata kokeilun tavoitteisiin.	Osoittaa heikkoja toimintaedellytyksiä vastata kokeilun tavoitteisiin tai toimintaedellytyksiä ei voida päätellä.	
Osoittaa hakijan systemaattista, tavoitteellista, johdonmukaista ja vaikuttavaa tapaa ja valmiuksia varmistaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä ennakoida ja/tai mukauttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa.	Osoittaa tavoitteellista ja johdonmukaista tapaa ja valmiuksia varmistaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä ennakoida ja/tai mukauttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa.	Osoittaa joitakin valmiuksia varmistaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä ennakoida ja/tai mukauttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa.	Osoittaa heikkoja valmiuksia varmistaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä ennakoida ja/tai mukauttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa tai valmiuksia ei voida päätellä.	

LIITE 3. Hakemusten pisteytyksen painotukset

Hakemusten arviointi perustui viiteen osa-alueeseen, joille määriteltiin seuraavat painoarvot:

- Osa-alue 1: Perustelut kokeiluun hakeutumiselle (13 %)
- Osa-alue 2: Koulutuksen järjestämisedellytykset ja kyky uudistaa toimintaa (50 %)
- Osa-alue 3: Riittävä yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa hakijan toiminta-alueella (17 %)
- Osa-alue 4: Riittävät laadunhallintamenettelyt (17 %)
- Osa-alue 5: Määrälliset indikaattorit (3 %)

Osa-alueiden 1–4 osalta arviointiryhmä pisteytti vastaukset arviointikriteeristön mukaisesti asteikolla 1–4 pistettä. Arviointiryhmän antamat pisteet painotettiin Karvissa niin, että jokaisen osa-alueen osuus kokonaispistemäärästä vastasi sille määritellyä painoarvoa.

Osa-alueessa 5 tarkasteltiin määrällisiä indikaattoreita, joita olivat opetushenkilöstön kelpoisuudet sekä tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen. Kunkin hakijan kelpoisten opettajien osuus kaikista opetusta antavista opettajista laskettiin hakijan ilmoittamien tietojen perusteella (hakulomakkeen kysymys 2.7). Tätä osuutta verrattiin kaikkien hakijoiden keskimääräiseen kelpoisten osuuteen:

- Vähintään 92 % kelpoisia -> 1,5 pistettä
- 85–91 % kelpoisia -> 1 piste
- Alle 85 % kelpoisia -> 0,5 pistettä.

Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen tarkastelussa käytettiin opetus- ja kulttuuriministeriön tilastoa ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittumisesta. Tarkastelun kohteena olivat 1.7.2022–30.6.2023 tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneet. Heistä laskettiin niiden osuus, jotka olivat vuoden sisällä suorituksesta olleet vähintään kaksi kuukautta työllisinä tai jatko-opinnoissa. Kaikkia tutkintotyyppejä (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot) tarkasteltiin kokonaisuutena.

Näiden tietojen perusteella kullekin hakijalle laskettiin työllisten ja jatko-opintoihin sijoittuneiden osuus tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneista. Tätä osuutta verrattiin siihen, kuinka suuri osuus kaikkien hakijoiden tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneista oli vastaavasti työllistynyt tai sijoittunut jatko-opintoihin. Ammatillisia erityisoppilaitoksia tarkasteltiin omana kokonaisuutenaan.

Työllisten tai jatko-opinnoissa olevien osuus:

- Vähintään 91 % -> 1,5 pistettä (ammatilliset erityisoppilaitokset: vähintään 52 %)
- 84–90 % -> 1 piste (ammatilliset erityisoppilaitokset: 45–51 %)
- Alle 84 % -> 0,5 pistettä (ammatilliset erityisoppilaitokset: alle 45 %).

Hakemuksen kokonaispisteet muodostettiin laskemalla yhteen kaikkien osa-alueiden pisteet. Hakemuksen enimmäispistemäärä oli 100.

